

Toezichtvisie raad van toezicht GGZ Noord-Holland-Noord

Versie 6 mei 2025

GGZ Noord-Holland-Noord

GGZ Noord-Holland-Noord is specialist in geestelijke gezondheidszorg voor jong en oud. Het werkgebied strekt zich uit van Texel tot Hoofddorp en van Heiloo tot Enkhuizen. De zorg bestrijkt een breed palet: van specialistische tot basis-GGZ, van digitale zorg tot begeleid wonen, van ambulante tot forensische zorg.

De kernwaarden van GGZ Noord-Holland-Noord zijn flexibiliteit, innovatiekracht en herstelgerichtheid. Alles in de organisatie is gericht op persoonlijk en maatschappelijk herstel van de cliënt; GGZ Noord-Holland-Noord is altijd in de buurt. De organisatie is een koploper in Nederland in zorgvernieuwingen. Medewerkers krijgen ruimte om nieuwe initiatieven te ontwikkelen en uit te bouwen, in het belang van cliënten, hun naasten en familie. De zorg van GGZ Noord-Holland-Noord wordt bekostigd op basis van de Zorgverzekeringswet, de Wet Langdurige Zorg, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Wet Forensische Zorg en de Jeugdwet.

Maatschappelijke opgave

De organisatie staat, net als alle andere zorgorganisaties in ons land, voor een grote opgave om ook in de nabije toekomst de zorg toegankelijk en kwalitatief goed te houden. Dat vraagt om een voortdurende aanpassing van de organisatie aan de maatschappelijke opdracht en intensieve samenwerking met andere organisaties in de regio. Het vraagt ook om een balans tussen vandaag de opdracht goed uitvoeren maar ook toekomstgericht nieuwe - soms ongebaande - paden durven te betreden.

De raad van toezicht

Deze maatschappelijke opgave heeft grote betekenis voor het intern toezicht.

Als raad van toezicht (RvT) willen wij onze bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de zorgsector in het algemeen en aan de maatschappelijke opdracht van GGZ-Noord-Holland Noord in het bijzonder. Dit betekent dat wij niet alleen toezien op de organisatie, maar ook kijken naar de impact op de samenleving.

De RvT zoekt daarbij actief de dialoog op. We willen horen, voelen en begrijpen wat er leeft op de werkvloer, bij cliënten en in de maatschappij. Dit betekent bijvoorbeeld dat we onze toezichthoudende rol niet alleen baseren op schriftelijke rapportages, maar ook op directe ontmoetingen met medewerkers en cliënten.

Wij hebben oog voor de dilemma's die spelen in de ggz. Wat betekent verantwoorde zorg in een tijd van schaarste? Hoe verhouden we ons tot de grenzen van de ggz? Hoe bewaken we de balans tussen innovatie en menselijkheid?

Wij willen deze vragen een plek geven in onze dialoog met de raad van bestuur (RvB) en de bredere organisatie. Door te reflecteren, te bevragen en in gesprek te gaan willen we bijdragen aan een organisatie waar ethisch bewustzijn en maatschappelijke verantwoordelijkheid centraal staan.

Toezicht in de ggz is niet puur een technische exercitie. Het gaat niet alleen over structuren en regels, maar over mensen, over zorg die er toe doet en over het waarmaken van de maatschappelijke opdracht van GGZ Noord-Holland-Noord. Daarom zullen we ons toezicht blijven afstemmen op de veranderende behoeften van cliënten, medewerkers en de bredere samenleving. Ons toezicht richt zich niet alleen op het verantwoorden over wat is gedaan. Met de RvB gaan we actief en in dialoog verkennen via welke nieuwe wegen de opdracht van de ggz ook in de nabije toekomst waar te maken is.

Wet- en regelgeving

De RvT van GGZ Noord-Holland-Noord oefent zijn verantwoordelijkheden uit op basis van relevante wet- en regelgeving, waaronder de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen en geldende Governancecode Zorg. De RvT ziet toe op de continuïteit en de kwaliteit van de instelling vanuit de maatschappelijke opdracht van een publieke organisatie die met gemeenschapsgeld wordt gefinancierd. De raad toetst of de maatschappelijke missie van GGZ Noord-Holland-Noord wordt gerealiseerd, of de kwaliteit en veiligheid van zorg(processen) aan de vereiste wet- en regelgeving voldoen en of beschikbare middelen effectief en efficiënt worden besteed.

Dat doen we door het uitvoeren van de belangrijkste taken van intern toezicht: formele controle op en goedkeuring van stukken als de begroting, de jaarstukken en statutenwijzigingen; het zijn van klankbord en adviseur van de RvB; het werkgeverschap van de RvB en het desgevraagd optreden als ambassadeur van de organisatie. Deze taken voeren we uit in samenwerking en samenspraak met de RvB, maar ook met interne stakeholders als de Medezeggenschapsraad en de Cliënten- en Familieraad.

Waarden van toezicht

Onze toezichtswaarden zijn onafhankelijkheid, integriteit, transparantie en professionaliteit. Altijd met oog voor de menselijke maat. We kijken naar impact: hoe voelt zorg voor de cliënt? Hoe beleven medewerkers hun werk? Wat betekent een beleidskeuze voor de praktijk? We willen als RvT niet alleen zien, maar ook ervaren.

De leden van de RvT zijn intrinsiek gemotiveerd om vanuit hun rol een bijdrage te leveren aan goede geestelijke gezondheidszorg in de regio's waarin GGZ Noord-Holland-Noord actief is. Zij zijn betrokken en (zelf)reflectief. Zij onderschrijven de statuten, de missie en visie en de kernwaarden van GGZ Noord-Holland-Noord en dragen vanuit hun specifieke verantwoordelijkheden bij aan de realisering van deze waarden. Zij zijn trots op de eigenheid van GGZ Noord-Holland-Noord die zich bijvoorbeeld uit in de voortrekkersrol in het ontwikkelen en realiseren van zorginnovaties in de ggz en bewaken deze, bijvoorbeeld bij de werving en selectie van leden van de RvB en de RvT. Zoals bovenstaand aangegeven baseren we ons bij de uitvoering van onze verantwoordelijkheden op een aantal toezichtswaarden, die we steeds als leidraad hanteren bij de invulling van ons werk.

Dat is ten eerste *onafhankelijkheid*. De leden van de RvT moeten ten opzichte van elkaar en de RvB tot een autonome afweging kunnen komen over het reilen en zeilen van GGZ Noord Holland Noord. De leden van de RvT worden door de Raad benoemd. Bij zo'n benoemingsproces worden

de RvB en diverse adviesorganen betrokken, conform de statuten. De onafhankelijke positie van alle leden van de RvT wordt bewaakt aan de hand van voorschriften over (on)verenigbaarheid van functies en posities in de statuten van GGZ NHN. We vermijden belangenverstrengeling en de schijn daarvan.

Onafhankelijkheid van oordeel van individuele leden van de Raad neemt niet weg dat we integraal verantwoordelijk zijn voor genomen besluiten en gevelde oordelen. Daarom treden we op als een team, dat hecht aan een transparante, goede samenwerking, zowel onderling als met stakeholders.

De Raad hecht waarde aan zijn eigen toegankelijkheid en draagt er daarom zorg voor dat zij zowel fysiek als digitaal bereikbaar en benaderbaar is. De RvT is goed zichtbaar en vindbaar op de website van de organisatie.

Een tweede kernwaarde voor de RvT is *integriteit*

De kern van werkelijke integriteit is volgens ons een voortdurende positief-kritische houding naar het eigen functioneren en dat van de RvB. De RvT daagt daarmee de RvB en zichzelf steeds uit tot (zelf)reflectie. Dit krijgt vorm door het kritisch bevragen en door-bevragen van de RvB, maar bijvoorbeeld ook in de jaarlijkse zelfevaluatie van de RvT. Een keer per drie jaar organiseren we deze zelfevaluatie onder leiding van een deskundige externe.

GGZ Noord-Holland-Noord wordt met gemeenschapsgeld bekostigd. Dat vraagt dat de RvT zich bewust is van het belang van een zorgvuldige en effectieve besteding van maatschappelijke middelen en hierin haar toezicht ook uitvoering aan geeft. Daarom is ook *transparantie* een waarde in ons toezicht. Deze wordt bijvoorbeeld tot uitdrukking gebracht in de informatievoorziening aan de RvT en de wijze waarop de RvT zelf stuurt op het verkrijgen van juiste, tijdige informatie en een degelijke bestuurlijke onderbouwing van besluiten. De RvB levert de RvT alle gevraagde informatie, maar wordt ook uitgedaagd om ongevraagd met relevante informatie over het functioneren van de instelling te komen.

Daarnaast vergaart de RvT zelfstandig informatie, bijvoorbeeld door gesprekken met interne stakeholders (tenminste twee maal per jaar met MZr en Cfr), het afleggen van werkbezoeken en gesprekken met het management. Ook houden de leden van de RvT actuele ontwikkelingen in de geestelijke gezondheidszorg bij.

De geestelijke gezondheidszorg staat midden in de samenleving en heeft vele samenwerkingspartners, in de regio en landelijk. Ook is GGZ Noord-Holland-Noord actief in Volante, een samenwerkingsverband van diverse ggz-instellingen met als doel om de kwaliteit van zorg permanent te vernieuwen en verbeteren. De RvT houdt ook op deze activiteiten toezicht en bespreekt regelmatig de meerwaarde van en bijdrage aan deze samenwerkingsverbanden voor de realisatie van de missie van GGZ Noord-Holland-Noord. Dat doen we ook door gesprekken te voeren met samenwerkingspartners en te participeren in het Volante-netwerk van toezichthouders.

De RvT werkt aan de hand van een PDCA-cyclus. We stellen tegen het einde van elk kalenderjaar een werkplan voor het komend jaar op, waarin we inzicht geven in onze toezichtsprioriteiten en -activiteiten. De Raad legt jaarlijks publiekelijk verantwoording af over haar werk in haar

jaarverslag, dat tegelijk met het jaarverslag van de RvB wordt gepubliceerd. In dat jaarverslag wordt in ieder geval toegelicht op welke wijze invulling is gegeven aan de prioriteiten uit het werkplan.

De vierde kernwaarde voor de RvT is *professionaliteit*. Deze maken we zichtbaar aan de hand van een aantal factoren:

- Alle leden van de RvT hebben voldoende tijd en inzet beschikbaar voor hun verantwoordelijkheden. Zij investeren, bijvoorbeeld door individuele scholing, in hun vaardigheden en deskundigheid en houden de actuele ontwikkelingen in de geestelijke gezondheidszorg bij. Eenmaal per jaar volgen we als Raad een collectieve scholing.
- De voorzitter van de RvT is verantwoordelijk voor het opstellen van de agenda van RvT-vergaderingen, in samenspraak met de RvB. Uitgangspunt bij deze agenda is de jaarplanning van de RvT, waarin jaarlijks terugkerende thema's als begroting, jaarstukken, strategisch HRM-beleid en KPI's van kwaliteit en veiligheid zijn vastgelegd.
- In het werkgeverschap van de RvB gaan we uit van vertrouwen: een positief-kritische houding, gebaseerd op een breed beeld van de situatie waarin GGZ Noord Holland Noord zich bevindt, haar maatschappelijke opdracht, bestuurlijk handelen en keuzes. Daarbij is het van belang om inzicht te hebben in de risico-afwegingen van de RvB en het doorgronden van de bestuurlijke overwegingen achter cijfers en KPI's. De RvT wil in samenwerking met de RvB komen tot een informatievoorziening aan de Raad die hiermee in overeenstemming is.
- De RvT stimuleert de professionele ontwikkeling van zowel individuele RvB-leden als de RvB als collectief. In vergaderingen vormen de leden van de RvT samen een betrokken, volwaardige en kritische gesprekspartner voor de RvB. We streven naar een open dialoog, waarin bestuursleden ruimte ervaren om bestuurlijke dilemma's in volle omvang te delen en waarin reflectie op bestuurlijke keuzes net zo belangrijk is als de keuzes zelf. De RvT hecht aan de geldende bestuurdersaccreditatie en aan een zorgvuldige jaarlijkse bestuursbeoordeling.
- De RvT kent commissies: de Commissie Kwaliteit en Veiligheid, de Auditcommissie en de Remuneratiecommissie. Deze commissies bieden ruimte om te verdiepen op bepaalde onderwerpen en adviseren de voltallige RvT. Het werken met commissies laat de integrale verantwoordelijkheid van de voltallige Raad onverkort in stand.
- Als er vacatures vervuld moeten worden binnen RvB of RvT, kiest de RvT een sollicitatiecommissie uit eigen midden en borgt een betekenisvolle betrokkenheid van de RvB. Ook draagt de RvT er zorg voor dat MZr en CFr conform hun wettelijke rechten in een proces van werving en selectie gepositioneerd worden. Bij de invulling van vacatures in RvT en RvB toetsen we expliciet of kandidaten de missie en visie van en de wijze van invulling van het toezicht op GGZ Noord-Holland-Noord onderschrijven.
- De RvT streeft naar een diverse samenstelling van RvB en RvT. Dit betekent onder meer dat de diversiteit in de samenleving en in het cliënten- en personeelsbestand wordt weerspiegeld in de samenstelling van RvB en RvT, maar ook dat diverse professionele achtergronden zijn vertegenwoordigd.